

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ
ТРИНАДЦЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина сорок четверта

Стенограма пленарного засідання
31 липня 2025 року

Київ 2025

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ

ТРИНАДЦЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина сорок четверта

*Стенограма пленарного засідання
31 липня 2025 року*

Головне управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України

ЗМІСТ

Засідання перше
(Четвер, 31 липня 2025 року)

Частина сорок четверта

Проведення сигнального голосування для прогнозування результатів розгляду питань порядку денного	...6
Прийняття рішення щодо прямої трансляції триваючого пленарного засідання Верховної Ради України 31 липня 2025 року	...7
Заяви:	
депутатської фракції політичної партії «Європейська солідарність»	...7
депутатської фракції політичної партії «Слуга народу»	...8
Прийняття Закону України «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України і деяких законодавчих актів України щодо посилення повноважень Національного антикорупційного бюро України та Спеціалізованої антикорупційної прокуратури»	...9
Прийняття рішення про надання доручення Голові Верховної Ради України СТЕФАНЧУКУ Р.О. щодо невідкладного підписання прийнятого Верховною Радою України 31 липня 2025 року Закону України «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України і деяких законодавчих актів України щодо посилення повноважень Національного антикорупційного бюро України та Спеціалізованої антикорупційної прокуратури» та негайного направлення Президенту України на підпис	...24
Внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2025 рік» щодо фінансового забезпечення сектору безпеки і оборони	...28

Прийняття рішення про надання доручення Голові Верховної Ради України СТЕФАНЧУКУ Р.О. щодо невідкладного підписання прийнятого Верховною Радою України 31 липня 2025 року Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2025 рік» щодо фінансового забезпечення сектору безпеки і оборони» та негайного направлення Президенту України на підпис	...35
Голосування пропозиції народного депутата України Разумкова Д.О. щодо подальшої трансляції триваючого пленарного засідання Верховної Ради України	...36
Внесення змін до деяких законів України щодо питань освіти військовослужбовців віком від 18 до 25 років, які проходять військову службу за контрактом або за призовом під час мобілізації, на особливий період	...37
Прийняття Закону України «Про ветеранське підприємництво»	...37
Внесення змін до статті 12 Закону України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» щодо забезпечення можливості створення додаткового капіталу товариством та внесення учасниками товариства внесків до додаткового капіталу товариства	...38
Інформація про створення у Верховній Раді України дев'ятого скликання міжфракційного депутатського об'єднання «Пам'яті Богдана Гаврилишина»	...39
<u>Результати поіменного голосування</u>	...

ЗАСІДАННЯ ПЕРШЕ

*Зал засідань Верховної Ради України
31 липня 2025 року, 12 година 10 хвилин
(Після перерви)*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слава Україні!

Шановні народні депутати! Відповідно до прийнятої нами Постанови «Про деякі питання організації роботи Верховної Ради України дев'ятого скликання в умовах дії воєнного стану» сьогодні ми продовжуємо наше пленарне засідання.

Шановні колеги, я звертаю увагу, що згідно з прийнятою Верховною Радою України постановою усі присутні на пленарному засіданні не повинні поширювати інформації щодо його початку, перебігу та прийнятих у парламенті рішень раніше ніж через годину після оголошення перерви у пленарному засіданні. Прошу всіх колег неухильно дотримуватися прийнятого українським парламентом рішення, відповідально поставитися до забезпечення безпеки єдиного законодавчого органу нашої держави. Але в нас буде ще одне рішення Погоджувальної ради, про яке я вам скажу пізніше.

Шановні колеги, у разі повітряної тривоги буде оголошено перерву в пленарному засіданні, і ми всі маємо перейти до безпечних місць відповідно до схеми укриття.

Шановні колеги, сьогодні день народження в нашого колеги народного депутата України Сергія Віталійовича Бабака. Давайте привітаємо нашого колегу, побажаємо йому міцного здоров'я, наснаги та плідної роботи на благо України (*Оплески*).

Шановні народні депутати, за парламентською традицією пропоную розпочати роботу з виконання Державного Гімну України.

(Лунає Державний Гімн України).

Шановні колеги, сьогодні 1254-й день широкомасштабної збройної агресії російської федерації проти українського народу. Держава-окупант продовжує наносити варварські масовані ракетні та дроніві удари по цивільній та критичній інфраструктурі. Під вогнем звичайні житлові будинки, як сьогодні у столиці, заклади освіти, охорони здоров'я, об'єкти культурної спадщини, підприємства, енергетичні об'єкти, а також установи пенітенціарної системи.

Зокрема, сьогодні та в попередні дні внаслідок атак десятки наших співвітчизників загинули та дістали поранення. Висловлюємо глибоке співчуття всім рідним та близьким. Бажаємо якнайшвидшого одужання постраждалим.

Ми переконані, справедливість обов'язково переможе і всі причетні до воєнних злочинів проти українського народу понесуть відповідальність.

Шановні колеги, минулого тижня Верховна Рада України отримала сумну звістку про втрату нашого колеги Ярослава Івановича Руцишина, народного депутата України дев'ятого скликання, громадського діяча, підприємця і справжнього патріота, який, на превеликий жаль, трагічно загинув. Висловлюємо щирі співчуття рідним і близьким. Я прошу увагу на екран.

(Трансляція відеозапису).

Також, шановні колеги, сьогодні ми вшановуємо пам'ять і Сергія Івановича Слабенка, народного депутата України четвертого скликання, підполковника, який загинув 30 липня 2023 року під час бойових дій на запорізькому напрямку. Прошу хвилиною мовчання вшанувати пам'ять наших колег, усіх захисників і захисниць, а також мирних громадян, які загинули від російської агресії. Згадаймо тих, хто помер у полоні, був закатований або страчений, усіх, хто віддав життя за свободу України.

(Хвилина мовчання).

Дякую. Прошу сідати.

Шановні народні депутати, відповідно до статті 28 Регламенту Верховної Ради України перед початком розгляду питань порядку денного пропоную провести сигнальне голосування. Перед голосуванням прошу народних депутатів перевірити наявність вашої особистої картки в пульті, що знаходиться на вашому робочому місці. Я нагадую, необхідно одночасно утримувати сенсорну кнопку та зелену кнопку «За» до появи результатів голосування на табло.

Шановні колеги, я прошу взяти участь у сигнальному голосуванні. Прошу народних депутатів взяти участь у сигнальному голосуванні. Прошу голосувати.

«За» – 229.

Проголосували: за – 229, проти – 8, утрималися – 2. Все, як завжди.

Шановні колеги, у нас є три заяви з проханням оголосити перерву, яку готові замінити на виступ. Ми можемо зараз їх послухати *(Шум у залі)*. Ні, спочатку це, а потім ми проголосуємо.

Шановні колеги, запрошую до слова Іванну Орестівну Климпуш-Цинцадзе. Потім ми перейдемо до рішень Погоджувальної ради *(Шум у залі)*. Я пропонував вам після цього.

Шановні колеги, спокійно! Нагадую вам, що у нас діють дві постанови: «Про порядок висвітлення роботи Верховної Ради України дев'ятого скликання» і «Про деякі питання організації роботи Верховної Ради України дев'ятого скликання в умовах дії воєнного стану», якими обмежено пряму трансляцію пленарного засідання.

Водночас, враховуючи суспільну важливість сьогоднішніх питань, які перебувають на розгляді Верховної Ради України, на засіданні Погоджувальної ради... Мені складно говорити, я не можу перекричати вас. На засіданні Погоджувальної ради ми обговорили та одноголосно ухвалили рішення про пряму трансляцію сьогоднішнього триваючого пленарного засідання.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію Погоджувальної ради щодо прямої трансляції сьогоднішньої частини триваючого пленарного засідання. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 242.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах. Дякую.

Ні, не з процедури. З процедури трохи пізніше, шановні колеги.

У нас є три заяви від шести фракцій, по 3 хвилини на виступи.

Запрошую до слова Іванну Орестівну Климпуш-Цинцадзе. Після цього виступатиме Костюк Дмитро Сергійович ще від двох фракцій. Потім – Лозинський. Чи можемо після бюджету, як ви скажете? Після бюджету. Добре. Займіть свої місця.

Будь ласка.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги, як вам дорога? Знаєте, за дурною головою і ногам горе. Якщо не помітили, поки ви збиралися цілий тиждень на це засідання, то люди, суспільство вийшли, щоб сказати на своїх картонках своїм «слугам» та їхнім попихам: «263 дементори», «Країна рабів не тут», «Думаєте, нам платять? Ні, ми ненавидимо вас безкоштовно», «Я люблю цю країну, але без турборежиму». Це лише найцензурніші, які я вибрала.

За шість років плазування ви заробили цілковиту зневагу Банкової, яка керує вами як колгоспом і негайно спрямувала потоки бруду на вас, коли дійсно запахло смаленим. Ви в цьому залі витирали ноги об Конституцію, стелилися під Офіс Президента, зрадили присягу, Верховну Раду, перетворивши парламентсько-президентську республіку на якесь ганебне феодальне володіння. А ще ви здобули непозбувну ганьбу від народу, і добре це знаєте. Тому ховаєтеся від нього і ледве дозволили одноразову пряму трансляцію сьогоднішньої частини триваючого пленарного засідання. Це ж треба, народні депутати бояться, щоб їх, не дай Боже, не впізнав хтось на вулиці. Ви справді, як дементори, боїтеся світла. А цим світлом є підзвітність, відповідальність, прозорість і публічність. Це основи європейської інтеграції, яку ви насмілилися законом (проект [№ 12414](#)) відвернути від країни, яка сьогодні стікає кров'ю

і захищає свій вибір. Ви поставили під загрозу критичне фінансування держави у вирішальний момент історії і долучилися до знищення довіри до України, яку так тяжко ми здобували.

А «телеграм-помийки» можуть зараз хоч луснути, виправдовуючи нищення реформ загрозами «внешнього управління». Але перебити, колеги, правду не вийде. Тому ваші картонки тут, у залі, що ви з народом, вже не допоможуть.

Припиняйте маніпуляції. Повертайте країну на рейки руху до цивілізованого світу. Дослухайтесь до суспільства. Дослухайтесь до європейської опозиції. Дослухайтесь до наших партнерів. Перестаньте наступати на граблі, на кінець шостого року згадайте про суб'єктність нашого парламенту. Запам'ятайте, євроінтеграція, справедливість, верховенство права, свобода слова, боротьба з корупцією і підтримка Збройних Сил України – це єдиний порядок денний, якого від вас чекає країна. Тому думайте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату України Костюку Дмитру Сергійовичу. Будь ласка, Дмитре Сергійовичу.

КОСТЮК Д.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 65, Житомирська область, політична партія «Слуга народу»). Я виходжу з депутатської фракції «Слуга народу». Це моя реакція на наше голосування минулого тижня.

Я вийшов на Майдан у першу ніч Революції Гідності. Це було ніби вчора. Я пам'ятаю наші емоції, наші прагнення. Я завжди був за європейський вибір України – геть від москви. І саме Революція Гідності ціною життів наших кращих співвітчизників зробила цей цивілізаційний вибір.

Є багато запитань до НАБУ та САП. Піару – безкінечно, а посадок топкорупціонерів – замало. Але саме створення антикорупційної інфраструктури стало одним з головних результатів Революції Гідності.

Ви знаєте, я тут з трибуни чи зі свого місця завжди в цій залі захищаю Президента від нападок опозиції, від безкінечного бруду. Я вважаю, що нашого Президента недостатньо цінують. Він виконує тектонічну роботу. Вважаю себе членом його команди, я обраний завдяки Володимирі Зеленському. Саме тому, що мені небайдуже, у мене багато запитань до тих рішень, які нам пропонують голосувати.

Багато з вас були свідками того, як нещодавно замість відповіді я отримав таку фразу, цитую: «У нас в країні таких двоє сміливих – ти і Шабунін». Перед тим у Шабуніна ДБР провело обшук. Очевидно, це відповідь з розряду: не став зайвих запитань, а то... З одного боку, у мене думки про те, що я тут завдяки Президенту і маю підтримувати президентські рішення, а з іншого боку, власні принципи. Я голосую – за. Я підтримую Президента. І водночас, як виявляється, я голосую за правки людини, яка вже давно в цій залі продемонструвала, хто

вона є, демонстративно проігнорувавши хвилину мовчання за Небесною Сотнею. Якщо у фракції такі лідери, це не моя фракція.

Друга моя реакція. Я зареєстрував у Верховній Раді законопроект про повернення незалежності НАБУ та САП, який є альтернативним до проекту 48 депутатів. Дякую їм за нього і дякую громадянському суспільству за те, що ми зараз взагалі зібралися переголосовувати своє рішення.

Мій проект має суттєву відмінність. Я пропоную переатестацію детективів НАБУ. Як я розумію рішення Президента, він абсолютно не хотів нашкодити нашій євроінтеграції, натомість хотів очистити правоохоронні органи. Як відомо, 21 липня Генпрокуратура та СБУ затримали керівника управління детективів НАБУ на державній зраді. Я вважаю, що переатестація – набагато більш ефективний механізм, ніж проходження поліграфа.

Честь маю. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, перелік питань, схвалених на засіданні Погоджувальної ради, вам надано. Переходимо до його розгляду.

Шановні народні депутати, на ваш розгляд вноситься проект Закону «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України і деяких законодавчих актів України щодо посилення повноважень Національного антикорупційного бюро України та Спеціалізованої антикорупційної прокуратури ([№ 13533](#)) та альтернативні до нього законопроекти за реєстраційними номерами: [№ 13533-1](#), [№ 13533-2](#), [№ 13533-3](#), [№ 13533-4](#), [№ 13533-5](#) і [№ 13533-6](#).

Президент України визначив законопроект № 13533 як невідкладний. Погоджувальною радою депутатських фракцій і груп було узгоджено невідкладний розгляд цього законопроекту та альтернативних до нього.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного сесії проекту Закону «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України і деяких законодавчих актів України щодо посилення повноважень Національного антикорупційного бюро України та Спеціалізованої антикорупційної прокуратури» (№ 13533) та альтернативних до нього проектів. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 319.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Ставлю на голосування пропозицію про скорочення строку внесення альтернативних законопроектів до початку розгляду питання та розгляд сьогодні на засіданні проекту Закону «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України і деяких законодавчих актів України щодо посилення повноважень Національного антикорупційного бюро України та

Спеціалізованої антикорупційної прокуратури» (№ 13533) та альтернативних до нього проектів. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 317.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Шановні колеги, на засіданні Погоджувальної ради ми узгодили, що розглянемо це питання за скороченою процедурою з наданням слова для виступу: доповідачам (авторам законопроектів) – до 3 хвилин, кожному представнику депутатської фракції і групи – до 3 хвилин. Також ми узгодили, що фракція «Батьківщина» доповість останньою за списком щодо законопроекту і першою виступить від депутатських фракцій і груп. Не буде заперечень?

Ставлю на голосування пропозицію про зазначену процедуру розгляду, узгоджену на засіданні Погоджувальної ради. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 291.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Дякую.

Шановні колеги, переходимо до розгляду питання.

До слова для доповіді щодо законопроекту [№ 13533](#) запрошується представник Президента України у Верховній Раді України Галина Олегівна Михайлюк. Будь ласка.

МИХАЙЛЮК Г.О., *представник Президента України у Верховній Раді України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»)*. Шановні колеги! Шановний пане Голово! Глава держави у своїх законодавчих пропозиціях виступає за безумовне посилення інституційної незалежності антикорупційних органів, особливо задля забезпечення невідворотності покарання тих, хто йде проти закону. Важливим є запровадження норм, направлених на виявлення та знешкодження механізмів російського втручання у функціонування нашої правоохоронної системи.

Президент України пропонує створити можливості перевірки російського втручання в діяльність правоохоронних органів і тому запропонував запровадити обов'язкове регулярне, не рідше одного разу на два роки, проведення поліграфічних досліджень працівників НАБУ, САП, БЕБ, ДБР, Національної поліції, Офісу Генерального прокурора, які мають допуск до державної таємниці. Мета цих досліджень: виявлення вчинення будь-яких дій працівників цих органів на користь держави-агресора. Крім того, в короткостроковій перспективі через шість місяців після набрання чинності цим законом глава держави пропонує Службі безпеки України провести відповідні перевірки зазначених працівників цих структур, які мають допуск до державної таємниці, на предмет вчинення дій на користь держави-агресора.

Також законом пропонується посилення роботи Офісу Генерального прокурора і Міністерства юстиції щодо розшуку та видачі іноземним державам, екстрадиції осіб, які ухиляються від досудового розслідування, судового розгляду чи відбування покарання, употужнення діяльності відповідних правоохоронних органів, Служби безпеки України, НАЗК та Державної служби фінансового моніторингу України з виявлення, розшуку та повернення з іноземних держав активів, здобутих злочинним шляхом. Також пропонується тимчасова, на час дії воєнного стану, заборона на виїзд працівників НАБУ за кордон, за виключенням службових відряджень.

Шановні колеги, прошу підтримати законодавчу ініціативу Президента України.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні народні депутати, до слова для доповіді щодо законопроекту [№ 13533-1](#) запрошується народний депутат України Олексій Олексійович Гончаренко. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О., *член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 137, Одеська область, самовисуванець).* Ну що, доголосувалися? І от ще одна Безугла безумна, яка разом з вами за це голосувала. Що ж ви наробили? Ви тепер хоча б розумієте, яку ганьбу ви зробили?

Тоді, минулого тижня я був один з 13 народних депутатів, які проголосували проти цієї ганьби. Так, всього 13. Це зараз вас буде 300 і будете бігати з картонками і айпадами, а тоді нас таких було лише 13. Тоді я вийшов на трибуну після цього голосування, звернувся до Зеленського і сказав: «Зупинись. Не підписуй це, бо інакше ти обираєш шлях ганьби». Але він не почув. Він підписав закон, а насправді підписав явку з повинною, бо інакше це назвати не можна.

Потім вийшли десятки тисяч людей і від імені мільйонів українців змусили себе почути, сказали, що ви зовсім страх втратили, негайно зупиніться. І тепер вам доведеться це все виправляти. Тож я звертаюся до вас ще раз: почуйте, бо завтра вже буде пізно.

Звертаюся до депутатів. Хоча б у кінці цього терміну, якщо ви вже назвалися «слуги народу», станьте слугами народу, а не слугами Зеленського. Бо ви побачили, що він вас все одно кине, а народ з вас все одно питає.

Я звертаюся до всього світу. Продовжуйте допомагати Україні, бо ви допомагаєте не Зеленському, який ще за пару тижнів до повномасштабного вторгнення готувався до шашликів, напевно, з Чернишовим та Міндічем, замість боронити країну. Ви допомагаєте українському народу, який ліг під російські танки, щоб зупинити цю навалу та врятувати Україну та Європу, який зараз рятує демократію в Україні від намагання «Кім Чин Зе», який хоче збудувати тут

диктатуру, але український народ цього не дозволить, тому продовжуйте підтримувати Україну. Україна того варта.

І я звертаюся до Зеленського. Забудь про другий термін. Це пляма, яку ти вже не прикриєш ніяким блейзером кольору хакі. Це вже нікуди від тебе не піде. Це – the end. Запам'ятай це і рятуй країну, а не своїх друзів від розслідувань. Борися з росією, зупиняй ворога, який суне, а не зупиняй і не борися проти українського суспільства. Цей серіал закінчився, це кінець твого кіно. А Україна була, є і буде.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. До слова для доповіді щодо законопроекту [№ 13533-2](#) запрошується народна депутатка України Яцик Юлія Григорівна.

ЯЦИК Ю.Г., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 79, Запорізька область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, маю честь представити альтернативний законопроект, який був напрацьований групою депутатів, які з самого початку не підтримували тих ганебних поправок, які фактично скасували незалежну інституційність органів НАБУ та САП.

Крім того, що наш альтернативний законопроект відкатує ті поправки, які були проголосовані 22 липня, він має ще й низку додаткових переваг, які значно захистять права звичайних людей від прокурорського та правоохоронного свавілля.

Це безперервний запис всіх слідчих дій, які проводяться під час досудового розслідування: обшуків, вилучення майна, допитів та іншого.

Це вдосконалення певних норм КПК, термінології, неузгодженостей у Кримінальному процесуальному кодексі.

Це залишення тих норм, які стосуються заборони обшуків без відповідної ухвали слідчого судді, лише у виключних випадках.

Цей законопроект також надає можливість прокурору без кваліфікаційної комісії звільняти тих прокурорів-інвалідів, про яких ми говоримо вже понад пів року, але процедура зараз така тривала і вона не дає змогу звільнити їх попри суспільне обурення.

А також цей законопроект вносить певну норму, яка надає право Службі безпеки України розслідувати ті злочини, які вчиняються в НАБУ, а НАБУ – у Службі безпеки України. Саме в такий правовий спосіб ми вважаємо за можливе усунути ті правові колізії і тих державних зрадників, які є у всіх органах, на жаль. Тому ми виступаємо за чітку визначену законом процедуру.

Колеги, хочу вас попросити, щоб нарешті парламент став суб'єктивним, щоб депутати читали те, за що вони голосують, щоб вони свідомо і відповідально голосували, а не тиснули на кнопки, а потім вибачалися в постах *Facebook*. Це найвищий законодавчий орган. Ми не можемо так ганьбити себе на всю країну, на всю Європу і виставляти себе під час війни у такому світлі.

Тож, колеги, я закликаю вас підтримати всі п'ять законопроектів (основний і чотири альтернативних), бо всі вони містять правильні і хороші норми, яких просто конче потребує наша держава.

Дякую вам за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До слова щодо законопроекту [№ 13533-4](#) запрошується народний депутат України Разумков Дмитро Олександрович. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О., народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Колеги, у мене до вас запитання. Скажіть, будь ласка, вам не набридло в цій залі жерти фекалії і паралельно годувати ними людей? Скажіть мені, будь ласка, може, вистачить сміливості вийти на цю трибуну і сказати, хто реально дав команду голосувати за цей закон? Хто дав команду голосувати або ставив депутатів на розтяжку, розповідаючи про те, що або проголосуєте те, або знесемо НАБУ і САП взагалі? Кому розповідали про те, що американці це просять і європейці будуть трохи переживати, а далі проблем не буде. Це ж розповідали в цій залі, чи я кажу неправду? Може, вийдуть колеги і про це скажуть? Може, все-таки досить перетворювати парламент на смітник і людей тримати за дурнів? Можливо, у парламенті мало б бути по-іншому. Парламент мав би знову стати центром прийняття рішень.

Тепер щодо самого законопроекту. Ми хочемо посилити повноваження НАБУ, тоді давайте проголосуємо за наш законопроект, який прирівнює відповідальність за корупцію під час війни до відповідальності за державну зраду, не передає від НАБУ до САП, САП до СБУ під статтю 111, а розширює відповідальність з 15 років до пожиттєво з конфіскацією майна.

А давайте тоді ми проголосуємо (колеги сьогодні говорили про це), щоб не було невідкладних обшуків. До НАБУ, активістів і опозиції заходили з невідкладними обшуками. Щоб цього не було, давайте підтримаємо нормальні законопроекти. Там все дублюється в тому, що занесли від Президента. Дуже швидко помінялося, але занесли. Давайте тоді зробимо так, щоб не лише ДБР перевіряло НАБУ, а щоб і НАБУ розширювало свої повноваження на контролінг корупції у ДБР.

У нас сьогодні є один центр прийняття рішень – це Офіс Президента. Це не парламент і не Кабінет Міністрів України. Тоді давайте, щоб все було чесно по відношенню до народу, до вас. Ми зробимо так, щоб і Офіс Президента України підпадав під юрисдикцію і контроль антикорупційних органів, таких як НАБУ і САП. Тобто якщо ми йдемо до посилення, покращення і повернення, то давайте робити це реально, а не просто знову для галочки, тому що вийшли люди. Вони вийшли не за НАБУ і САП, а тому, що їм набридло все те, що відбувається в державі: корупція, «бусифікація», тиск, відсутність свободи слова і наближення країни до «рашки».

ГОЛОВУЮЧИЙ. До слова для доповіді щодо законопроекту [№ 13533-5](#) запрошується народна депутатка України Ірина Володимирівна Геращенко. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дорогі українські громадяни! Ви знаєте, моя улюблена картонка з мітингів протесту: «В серіалі такого не було». В серіалі, дійсно, не було огидного героя віце-прем'єра Чернишова, який крав на відбудові, а потім ще й влаштував свою обслугу в НАК «Нафтогаз України» на 300 тисяч гривень щомісяця. В серіалі не було тіньового штабу «слуг» із золотими батонами і золотими унітазами. В серіалі не було кріпаків замість депутатів. В серіалі не було згвалтованого знищеного парламенту. Там був головний герой – простий хлопець з народу, який обіцяв побороти корупцію, а не очолити її.

Але проблема почалася не тиждень тому. І огидно слухати сьогодні деяких, хто навернувся в віру, які не бачать проблеми. Проблема в тому, що ви, люди без хребта, які дозволили собі стати кріпаками і зламати незалежність Верховної Ради, поглумитися над Конституцією, розтоптати євроінтеграцію і поставити під загрозу Збройні Сили України, які залежать сьогодні від допомоги наших західних партнерів.

Сьогодні час виправляти помилки. А помилки не роблять з помилками, тому що законопроект Зеленського мав бути зареєстрований як альтернативний. А в нашому законопроекті є чотири важливі норми.

Перше. Повне відновлення незалежності НАБУ і САП.

Друге. Перестаньте тероризувати бізнес, опозицію, журналістів, простих громадян позасудовими обшуками. Ми пропонуємо їх заборонити, окрім важких випадків: вбивство, зґвалтування, хабарі.

Третє. Треба повернути конкурси прокурорів. Це була правильна реформа, коли прокурора вибирають за компетенцію, за доброчесністю, а не за лояльністю, як ви призначаєте уряд, як ви призначаєте всіх.

І четверте. Офіс Президента і ДБР так само мають відповідати і бути підслідними особисто НАБУ і САП за корупційні злочини. Бо ці п'ять-шість менеджерів, які сьогодні навіть не декларуються, живуть невідомо за що, керують країною і є джерелом корупції, а ви їм в цьому потакаєте.

І останнє. Має бути інститут репутації. Я зараз буду називати багато прізвищ. За шість років ви не стали державними діячами і залишилися «кнопочками». Але ж є люди, які щодня спілкуються з іноземцями. Вам не соромно, пані Мезенцева, пане Галайчук? Вам не соромно, пані Забуранна? Вам не соромно, пане Мережко? Вам не соромно, представнице Президента в парламенті пані Галино Михайлюк, видатна антикорупціонерка? У вас немає хребта, у вас немає позиції. Подайте у відставку з ваших посад. Так само,

як і Голова Верховної Ради, і перший заступник, бо ви не маєте права займати ці посади, якщо в країні...

ГОЛОВУЮЧИЙ. До слова для доповіді щодо законопроекту [№ 13533-6](#) запрошується народний депутат України Ярослав Іванович Железняк. Будь ласка.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»).* Шановні колеги, ще декілька днів тому, коли ви голосували за ліквідацію НАБУ і САП, я стояв на цій трибуні і заявляв, що в тому числі і я є заявником у НАБУ. Я і зараз це повторю, я не боюся. Саме за мою заявою була внесена справа щодо Міндіча і Ростислава Шурми. Попри ДБР, СБУ, всю силу Офісу Президента, я не боюся це сказати, як не боялися і не бояться люди, які вийшли на площі міст для того, щоб показати вам, народним депутатам, що ми маємо робити під час повномасштабної війни.

Шановні колеги, а чого боїтеся ви? Вони думали, що сидячи в Офісі Президента, можна керувати людьми і вами, як картонками. А виявилося, що люди з картонками керують ними. Вони думали, що ніхто не розбереться. Але виявилося, що розібралися всі, окрім них. Вони думали, що корупція – це для обраних. А так виявилося, що корупція обрала саме їх – найближчих друзів. Думали, що БЕБ і митниця – це нікому не важливо. А виявилося, що і БЕБ, і митниця важлива всім, окрім них. Вони думали, що можна спокійно кричати про російський слід. А виявилося, що люди, які більше за все про це кричать, не мають більше нічого українського. Вони думали, що антикорупціонери задовбали. Але люди вийшли з табличками сказати, що їх задовбала ваша корупція. І вони думали, що українці все терпітимуть. А українці вийшли до трибуни для того, щоб сказати, що вони вже терплять нас з вами шість років.

Шановні колеги, я не буду сьогодні з цієї трибуни нікого звинувачувати, бо переконаний, що всі ви зробили висновки. Але дозвольте мені підказати одне. Давайте згадаємо, що ми живемо в парламентсько-президентській республіці, і, я переконаний, якщо б ми відновили насамперед не суверенітет або незалежність НАБУ, а в тому числі незалежність українського парламенту, то ми ніколи не робили б таких помилок, які так само героїчно не довелося б виправляти.

Тож виправляємо цю помилку і продовжуємо відновлювати незалежність парламенту від Офісу Президента.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. До слова для доповіді щодо законопроекту [№ 13533-3](#) та виступу від депутатської фракції запрошується народний депутат України Юлія Володимирівна Тимошенко, до 6 хвилин.

Після цього буде співдоповідь від комітету, а далі виступи від депутатських фракцій і груп, але вже відповідно без виступу від фракції «Батьківщина».

Будь ласка, Юліє Володимирівно.

ТИМОШЕНКО Ю.В., *член Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»).* Шановні колеги, я думаю, що ми всі з вівторка по четвер побачили, як працює не суверенітет, не демократія, не свобода слова, як працює держава і як працюють примуси. Я думаю, що ви всі свідомі того, що відбувалося. Я цілком і повністю підтримую людей, які вийшли на вулицю. Але вони вийшли, не знаючи, що таке НАБУ і САП. Вони вийшли за те, щоб корупція в країні припинилася. Вони вийшли проти «бесприделу», який їх дістав. Вони не знають нюансів тих законопроектів, які голосувалися.

Ви знаєте, що існує такий дуже жорстокий метод тренування собак, коли на них вдягають ошийник під струмом, і коли собачка за контур виходить, включається кнопка і ця собачка миттєво стає в стрій. Я вам скажу, що собачка відчуває себе абсолютно комфортно, бо думає, що це і є справжнє життя і вона живе за правилами.

Дорогі друзі, я не хочу, щоб коли-небудь так поводитися із суверенною і незалежною Україною. Можу вам сказати, що цей законопроект, який сьогодні внесений Президентом під колосальним тиском, не про НАБУ і САП, не про боротьбу з корупцією. Ви прекрасно розумієте, що 11 років працює НАБУ і САП, немає за 11 років жодного доведеного в суді прикладу топкорупції. У нас немає топкорупції? Ні. Тому що НАБУ і САП не є органами по боротьбі з корупцією, а це органи політичного впливу на українську владу, і коли треба, корупцію кришують, а коли не треба, проти корупції борються. Отак це працює.

Цей закон взагалі не про НАБУ і САП, запам'ятайте це. Він про те, як продовжувати призначати конституційні державні органи влади ззовні, тобто на аутсорсингу. Скажіть, будь ласка, в 1991 році боролися за те, щоб Україна віддала свій суверенітет, незалежність і залишилася країною, якою керують таким ошийником під струмом? Та ні. Я переконана, що якщо б зараз у цьому залі сиділи ті патріоти, які голосували за державний суверенітет, декларацію, вони не допустили б жодного закону, який хоч трохи наступає на суверенітет України.

Мені і нашій команді байдуже, хто зжиратиме наш суверенітет – схід чи захід світу. Байдуже, тому що Україна понад усе. Я знаю, як сьогодні важко тримати цю позицію, коли тебе поливають незаслужено брудом, хейтять, коли принижують, коли говорять на чорне – біле, на біле – чорне. Але я хочу вам сказати, що я в політиці 25 років і навчилася тримати удар, навіть якщо

назустріч іде цунамі. Я триматиму цей удар, тому що хоч комусь треба називати чорне чорним, а біле білим. Крапка.

Можу вам сказати, що це брехня, я не вірю в те, що Європейський Союз припинить фінансування через те, що ми хотіли хоч трохи почати повертати суверенітет країні. Не вірю. Тому що не вірю, що наші західні друзі обмінюють гроші, які дають нам у кредит, на суверенітет України, а не захищають нас від нашого споконвічного ворога – російської федерації. Тому я знаю твердо, що це від Європейського Союзу неможливо, і це брехня, якою нас сьогодні заганяють у стійло.

Дорогі друзі, якщо сьогодні в Україні Конституційний Суд, Вища рада правосуддя, яка формує суди, митниця, Рахункова палата, всі силові структури формуються ззовні, то хто відповідатиме за цю політику? Наслідки ми сьогодні споживаємо. І тому Шарль де Голль дуже чесно сказав, що жодна нація не заслуговує на свободу, якщо вона живе порадами ззовні, у неї майбутнього немає.

Тому ми внесли альтернативний законопроект, де справжні антикорупційні органи формуватиме національна асамблея, яка складена з наших героїв України, які отримали цей статус на полі бою.

От моральні авторитети, які заслужили право призначати антикорупційні органи, а не дорадники, лобісти ззовні. Такого не буде! Ми починаємо нашу боротьбу проти знищення суверенітету України. Ми будемо голосувати тільки за наш закон, ми відкриємо дискусію з нашими західними партнерами, тому що підтримуємо їх у всьому. І ми будемо членами ЄС і НАТО, але суверенною країною, а не...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, запрошую до слова для співдоповіді голову Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності Сергія Костянтиновича Іонушаса. Будь ласка, Сергію Костянтиновичу.

ІОНУШАС С.К., голова Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Шановний головуючий! Комітет з питань правоохоронної діяльності на своєму засіданні 30 липня 2025 року розглянув поданий Президентом України та визначений ним як невідкладний проект Закону «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України і деяких законодавчих актів України щодо посилення повноважень Національного антикорупційного бюро України та Спеціалізованої антикорупційної прокуратури» (№ 13533).

Законопроект має на меті гарантування та зміцнення інституційної незалежності Національного антикорупційного бюро України, а також Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, забезпечення надійного захисту їхньої діяльності від впливів та втручання держави-агресора.

Шановні колеги, ви чули тих, хто виступав. До цього законопроекту подано шість альтернативних законопроектів. Комітет з питань правоохоронної діяльності ретельно вивчив альтернативні законопроекти. Всі ці законопроекти майже однакові, мають певну різницю, але однакова їх мета і однаковий предмет регулювання.

На засіданні Комітету з питань правоохоронної діяльності були присутні автори, які висловлювалися стосовно своїх альтернативних законопроектів. Комітет з питань правоохоронної діяльності на своєму засіданні прийняв рішення одноголосно підтримати президентський законопроект не лише за основу, а й у цілому.

Шановні колеги, вважаю за необхідне і прошу вас підтримати президентський законопроект.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу представників депутатських фракцій та груп записатися на виступи. Я нагадую, що на кожен виступ відводиться до 3 хвилин. Шановні колеги, після цих виступів будемо голосувати.

Від депутатської групи «Партія «За майбутнє» – Рудик Сергій Ярославович.

РУДИК С.Я., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 198, Черкаська область, самовисуванець). Прошу передати слово Анні Скороход.

СКОРОХОД А.К., член Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 93, Київська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, мені так смішно спостерігати тут велику боротьбу, а особливо ще й зі сторони тих, хто так само надав голоси за ці ганебні правки і проголосував цей ганебний законопроект. Тому, знаєте, перевзутися в повітрі і ще й гарно натягнути на себе ковдру – тут треба повчитися. Це майстерність, яку не проп'єш. А ще хочеться нагадати, що це була ініціатива святого Президента і святого Офісу Президента. Кого ви обманюєте? Ми давно вже не суб'єктні, а просто об'єктні кнопки, яким сюди все спускається, а ми це гарненько нажимаємо. Хіба не так? Тому казати про те, як великий Президент зараз вніс законопроект, який все змінить... Звичайно, змінить, коли у нас вийшли люди на вулиці, яким не все одно. Хоча, мені здається, і до мітингів є багато питань, тому що люди до кінця не розуміють, за що вони вийшли.

А загалом, ви знаєте, шкода, що люди не виходять на протести проти силової мобілізації, щодо відновлення своїх конституційних прав, за демобілізацію і повернення своїх рідних додому, з вимогами підписати закони, які були прийняті майже рік тому, щодо дітей віком до 25 років, які були

обмежено придатні, щодо ВПО, які мають право на виплати, тому що вони обрали замість росії Україну і виїхали сюди, на неокуповані території, а держава їх просто кинула. От за це хотілося б бачити людей на вулиці.

При цьому ми можемо констатувати той факт, що інститут антикорупційної політики працює в одну сторону. Це, знаєте, така сама шайка-лейка, яка створює проблеми, а потім бігає і за гроші їх розв'язує. Коли зручно, справи зливають, а коли незручно, то все добре, всі мовчать і, знаєте, прибігають, призначають своїх людей, відстоюючи абсолютно чужі інтереси.

Тому завжди в таких структурах має бути позиція протигаги. Їх так само мають перевіряти, вони так само мають підпадати під контроль, інакше в нас буде така країна, де кожен може робити що хоче, над ким хоче, коли і як йому це вигідно.

Тому нам треба ретельніше поставитися до питання інституцій антикорупційної боротьби і подивитися, що в нас дуже часто антикорупціонери такі самі корупціонери. Підбір не можуть робити люди, це має робити незалежна система, де не підтягують когось наверх, бо він ближче до якогось тіла.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від фракції «Голос» Лозинський Роман Михайлович.
Юрчишин Ярослав Романович.

ЮРЧИШИН Я.Р., голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Трохи виб'юся з загального кола шмагань чи полум'яних заяв, які зі свистом сприймаються зараз на вулиці, тому що нещирі, видають викривлену картинку, а просто подякую українському суспільству. Я думаю, нам всім вартувало б подякувати українському суспільству, яке за крок до прірви, і дуже прикро, що більшість не дякує, бо, власне, і вас зупинили за крок до прірви скачування в тоталітаризм. І це не тому, що влада погана, а тому що неконтрольована влада завжди тяжіє до авторитаризму. Це тому що хочеться руками своєї команди вирішувати свої кулуарні питання, захищати наближених чернишових, міндічів та інших замість того, щоб досягати цивілізаційного прориву України, який критично потрібний для України у війні.

Я дякую тим, хто вийшов на вулицю. І нехай вас не вводять в оману політики, які розповідають, що не знають чому. Опитування *Gradus* чітко показало: 69 відсотків суспільства підтримує протести і розуміє, чому це відбувається. Це дуже добре, що зараз паппети влади бігають і заважають виступати, що, до речі, є порушенням Регламенту, бо насправді люди мають право почути правду.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу зайняти свої місця, колеги. Не заважайте.
Будь ласка.

ЮРЧИШИН Я.Р. Дякую. Прошу додати час, бо насправді в мене його забрали.

Ми з вами не маємо зупинятися. Сьогодні ми поновимо незалежність САП і НАБУ, як комусь не хотілося б. Але залишився конкурс на призначення голови Бюро економічної безпеки. Я дуже дякую Погоджувальній раді і керівництву за перший крок – відновити трансляції Верховної Ради та комітетів, бо люди мають розуміти, що тут відбувається, хоча, звісно, перші картинки трансляції були дуже показові, які пояснюють, чому тут вирішили прикрити те, що відбувається в залі.

Нам треба далі рухатися за двома головними напрямками: єдність країни для того, щоб перемогти зовнішнього агресора, і єдність всієї влади, як ми один до одного не ставилися б, для того, щоб досягнути європейської інтеграції. Тут важливо не тримати дулю в кишені, а зробити висновки і йти далі. Найближчі дні покажуть вулиці, покажуть українському суспільству, чи ми вчимося на помилках, у яких так палко зізнавалися наші колеги.

Дуже дякую. Голосуємо за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ніна Петрівна Южаніна від фракції «Європейська солідарність». Будь ласка.

ЮЖАНИНА Н.П., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Порошенку Петру Олексійовичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Порошенко Петро Олексійович. Будь ласка.

ПОРОШЕНКО П.О., член Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги, перш за все я хотів би звернутися зі словами подяки тим небайдужим, хто сьогодні вийшов до Маріїнського палацу і підтримує рішуче голосування в цій залі.

Особливо важливо це відчувати зараз, після такої ночі, коли були нескінченні «шахеда», «кинджали», «іскандери». Шестеро загинув. І хто це вирішив, що у нас путін і російська окупація менш небезпечні, ніж САП і НАБУ? І те, що зробила Верховна Рада 22 липня, не просто удар і знищення НАБУ і САП (забудьте про це), а удар по наших відносинах з партнерами і підірвав довіру партнерів до влади, отже зупинка зброї, зупинка грошей, зупинка санкцій. Саме до цього підвело ваше голосування. Що б ми не робили, фракції «Європейська солідарність» і «Голос» блокували трибуну, оголошували перерви, відстороняли керівництво, вони через свій турборежим прочавили це і зараз пожинають плоди.

Я переконаний у тому, що має понести відповідальність кожен, хто брав участь у цьому сценарії. Як керівники парламентських делегацій представлятимуть у структурах Євросоюзу весь парламент і всю нашу державу? Як відповідатиме керівництво парламенту за порушення Регламенту і турборежим?

Я сьогодні вранці повернувся з фронту (харківський напрям). Там вирішується доля держави, ваша доля. А у нас люди з обуренням сприймають, що тут відкривається другий фронт, коли корупційні шури намагаються пробити оборону, і лише масові акції молодих людей зупинили цей процес.

Але це не все, звичайно, що ми будемо голосувати. Перезавантаження ДБР, перепризначення Бюро економічної безпеки, відновлення в повному обсязі трансляцій, зняття авторитарного *travel ban*, припинення переслідування опозиції, повернення до свободи, демократії і, до речі, до коаліції єдності. Бо тоді цієї дурі точно не було б.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від депутатської групи «Довіра» – Петьовка Василь Васильович.

Арешонков Володимир Юрійович. Будь ласка.

АРЕШОНКОВ В.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 64, Житомирська область, самовисуванець). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Шановні громадяни України! Насамперед хочу підкреслити, що народні депутати групи «Довіра» завжди намагаються діяти виключно в межах Основного Закону України, тому і ми брали до уваги певну аргументацію, коли приймали рішення щодо законопроекту [№ 12414](#). Одним із них було бачення, що під час воєнного стану, а по суті повномасштабної війни в країні, на першому плані повинні бути дисципліна та правопорядок, а роль Генерального прокурора в цьому контексті є надзвичайно важливою. Однак нам не вдалося переконати в цьому частину нашого суспільства, і це означає, що ми як мінімум були непереконливі, недостатньо комунікували з громадянами та працювали з експертним середовищем. Це все потрібно врахувати в подальшій роботі, особливо під час прийняття рішень, які є чутливими для суспільства та можуть викликати широкий резонанс.

Водночас я хотів би підкреслити, що засобам масової інформації, представникам громадянського суспільства теж потрібно пам'ятати про норми права. Я маю на увазі і презумпцію невинуватості та доведення провини громадянина, в тому числі народних депутатів, виключно за рішеннями судів.

Депутатська група «Довіра» підтверджує бачення, що потрібно створити всі умови, щоб правоохоронні органи, які борються проти такого ганебного явища як корупція, особливо НАБУ та САП, мали все необхідне для ефективної

боротьби. Водночас вони мають бути захищеними від будь-якого зовнішнього втручання.

Ми підтримуємо ініціативу керівництва Верховної Ради України та депутатських фракцій і груп щодо створення робочого органу, який розширить комунікацію з представниками громадськості та експертним середовищем. Його метою має стати вдосконалення законодавства, яке забезпечить ефективну роботу всіх правоохоронних органів та судової гілки влади в нашій державі. Аналогічна робота вже йде в Комітеті з питань правоохоронної діяльності.

Тож група «Довіра» підтримує законопроект № 13533 Президента України, аби віднайти консенсус у цих питаннях.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від фракції «Слуга народу» виступатиме Арахамія Давид Георгійович? Будь ласка. Після цього, шановні колеги, ще один виступ і переходимо до голосування.

Будь ласка, Давиде Георгійовичу.

АРАХАМІЯ Д.Г., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Колеги, дякую. Я думаю, що сьогодні ми розуміємо, що в країні мають працювати всі демократичні процедури та інституції. У принципі, сьогодні ми це і маємо, ми чуємо і людей, і Президента, і наших колег із залу.

Ситуація доволі проста. У нас є президентський законопроект, який є невідкладним, рішення профільного комітету про те, щоб його розглянути і підтримати в першому читанні та в цілому.

Сьогодні вранці в нас було засідання фракції «Слуга народу», яка повністю підтримує таке рішення, як і рішення комітету, щодо підтримки законопроекту одноголосно в першому читанні та в цілому.

Прошу народних депутатів також доєднатися до цього заклику.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Завершальний виступ – Мамка Григорій Миколайович, і після цього голосуємо. Прошу народних депутатів підготуватися до голосування.

МАМКА Г.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановні колеги! Шановний український народе! Хотів би сказати про те, що коли політики починають розслідувати кримінальні провадження, це біда в державі і на міжнародному рівні. Коли політики кажуть неправду, в тому числі і з трибуни Верховної Ради, це біда не депутатів, а біда українського народу.

На мою думку, кожен повинен займатися своєю справою, наділеними повноваженнями, виконувати їх і нести відповідальність за їх невиконання або за їх перевищення.

Зверніть увагу, ви кажете про незалежність з трибуни. Я поставлю одне запитання. Коли в керівника є заступник, чи може він бути незалежною особою? Відповідь: ні. А у нас посада називається: «заступник Генерального прокурора – керівник САП». У чому незалежність? У деяких діях? Напевно, так.

У процесі є учасники: слідчий, керівник органу досудового розслідування, процесуальний керівник, прокурор. Вони повинні бути незалежні, тоді ми будемо говорити щодо процесу.

Якщо розібрати деякі моменти щодо законопроекту, наприклад, вирішення конфлікту інтересів. Ви уявляєте, є дві сторони, НАБУ і САП – це одна сторона конфлікту, а орган досудового розслідування і процесуальне керівництво, Офіс Генерального прокурора або прокурор області – це інша сторона конфлікту. На вашу думку, хто повинен вирішити? За законом Генеральний прокурор, керівник САП, перший заступник, заступник керівника САП. Я вибачаюся, а в чому ж тоді незалежність вирішення конфлікту, який виникає, наділені повноваження за законом? Тобто я сам створив і сам вирішив. Ви кажете про цю незалежність? А як інші учасники процесу? Шановні, так не повинно бути. Тоді в суд не потрібно ходити. САП прийняв рішення, засудили, відбув покарання і вільний. Слухайте, щодо поліграфу. Ми розказали. А якщо негативні наслідки? Підстава звільнення. Її немає. Необхідно говорити правду, і тоді люди будуть розуміти.

Дякую вам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми завершили обговорення всіх законопроектів. Переходимо до прийняття рішення. Прошу народних депутатів підготуватися до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України і деяких законодавчих актів України щодо посилення повноважень Національного антикорупційного бюро України та Спеціалізованої антикорупційної прокуратури» ([№ 13533](#)) за основу. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 330.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України і деяких законодавчих актів України щодо посилення повноважень Національного антикорупційного бюро України та Спеціалізованої антикорупційної прокуратури» ([№ 13533](#)) у цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 331.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.
З процедури – Качура. Будь ласка.

КАЧУРА О.А., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Сумщина. Вношу пропозицію дати доручення Голові Верховної Ради підписати невідкладно цей законопроект, прийнятий у другому читанні, а також негайно після цього направити Президенту. Прошу підтримати цю пропозицію та виконати вимогу суспільства.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Сергійовичу, якщо можна, скажіть точно.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, пропоную доручити Голові Верховної Ради України невідкладно підписати прийнятий у цілому Верховною Радою України Закон України «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України і деяких законодавчих актів України щодо посилення повноважень Національного антикорупційного бюро України та Спеціалізованої антикорупційної прокуратури» (проект № 13533) та негайно направити його Президентові України.

Ставлю на голосування цю пропозицію. Прошу голосувати.

«За» – 326.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Одну секунду, тут декілька народних депутатів хочуть виступити з процедури. До мене спочатку підійшов Дмитро Чорний. Потім я надам слово Гончаренку, Безуглій, Разумкову і Железняку. Лише з процедури. Добре, якщо не з процедури, ви ж знаєте, будемо зупиняти.

Чорний. Будь ласка.

ЧОРНИЙ Д.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 34, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, у мене пропозиція відповідно до статті 37 Регламенту. Я хочу відреагувати на заяву колеги по фракції, який говорить, що на нього тиснули. Треба вміти,

шановний колего, брати на себе відповідальність за свої дії, ніхто на вас не тиснув, коли ви обома руками голосували за. Це ваша персональна відповідальність. Будьте дорослими, знайдіть у себе залишки гідності та сміливості, і я впевнений, що дана ситуація...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. З процедури, будь ласка.

Шановні колеги, далі з процедури виступатиме Гончаренко. Потім – Безугла, Разумков, Железняк і Геращенко. Далі розглядатимемо дуже важливий військовий бюджетний законопроект.

Гончаренко. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Шановні друзі, я вітаю всіх з тим, що зараз йде пряма трансляція пленарного засідання Верховної Ради. Ми за це довго боролися, і це є дуже добре.

У мене є процедурна пропозиція: показати не лише розгляд цього питання, але й повністю все сьогоднішнє пленарне засідання. Пропоную це поставити на голосування. Перше.

І друге. Пропоную повністю відновити трансляцію пленарних засідань Верховної Ради наперед. Усі побачили, що ніякої об'єктивної причини не показувати засідання немає...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Олексію, я зрозумів.

Тепер я одразу вам відповім.

Перше. Ви трохи були зайняті *TikTok*, але я вас дуже прошу слухати, про що я говорю. Сьогодні ми проголосували давати в ефір всю частину засідання.

І друге. Ми домовилися на засіданні Погоджувальної ради, що напрацюємо, бо це регламентується двома постановами, а не просто викриками із залу. Ми підготуємо відповідні зміни і внесемо на розгляд залу, так, як цього вимагає Регламент.

Дякую.

Безугла. Будь ласка.

БЕЗУГЛА М.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (одномандатний виборчий округ № 217, м. Київ, політична партія «Слуга народу»). Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тільки з процедури, будь ласка.

БЕЗУГЛА М.В. Панове, ця процедура показала, що нам насамперед треба бути чесними з людьми. Як це популістично не звучало б, ви знаєте, що я голосувала за. Я вийшла і конкретно сказала...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Що у вас з процедури?

БЕЗУГЛА М.В. Дуже прошу зробити висновки, не казати, що у нас будуть якісь робочі групи, щоб відкрити засідання Верховної Ради. Наш ризик неспівставний з ризиком людей, які на фронті.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Я зрозумів.

Далі з процедури – Дмитро Олександрович Разумков. За ним – Железняк. Повторюю: виступаємо з процедури. Це якщо регламентні питання, а не просто душа потребує свята.

Будь ласка, Дмитре Олександровичу.

РАЗУМКОВ Д.О. Дякую. Руслане Олексійовичу! Шановні колеги! Сьогодні Верховна Рада, не дивлячись на будь-які постанови, прийняла рішення про трансляцію сьогоднішньої частини пленарного засідання Верховної Ради. Так само Верховна Рада може прийняти рішення про продовження трансляції триваючого пленарного засідання Верховної Ради в подальшому.

Тому, Руслане Олексійовичу, так само як ставилася на голосування пропозиція про пряму трансляцію пленарного засідання Верховної Ради України сьогодні, я маю право як народний депутат попросити вас поставити на голосування пропозицію про подальшу пряму трансляцію всіх частин пленарного засідання Верховної Ради, яке в нас триває з 24 лютого 2022 року.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Дмитре Олександровичу, ще раз пояснюю... *(Шум у залі)*. Цьому передувало рішення Погоджувальної ради. Ми домовилися всі, що ми будемо... *(Шум у залі)*. Ні, постанови так не знімаються. Постанови знімаються відповідною постановою. Дякую.

Железняк. Будь ласка.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Шановні колеги, послухайте мене, це буде важливо і за Регламентом. Пане Голово, сьогодні під час мого виступу, так само під час виступів народних депутатів Гончаренка, Порошенка і Юрчишина народна депутатка Мар'яна Безугла заважала нашим виступам, у тому числі перекриваючи мікрофон. Я подаю заяву згідно зі статтею 51 Регламенту до регламентного комітету щодо позбавлення пані Мар'яни права брати участь у пленарних засіданнях.

Шановні колеги, поверніться, будь ласка, до мене, до мого сектору. Ви бачите, що у нас немає колеги поруч – Славка Руцишина. Це не є за Регламентом, але Мар'яна Безугла дозволила собі публічно написати щодо нього те, що, мені здається, просто будь-яка здорова людина, знаючи про мораль і етику, ніколи б не дозволила.

Через порушення Регламенту, прошу позбавити її права брати участь у пленарних засіданнях.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Право на репліку – Мар'яна Безугла, 1 хвилина. Будь ласка.

БЕЗУГЛА М.В. Дякую. Життя народного депутата дорівнює життю солдата. Коли я вам нагадую це кожного разу, ви готові подавати постанови про моє виключення, але вас не цікавить, що з Бужанським або з Бойком. Якщо ви говорите про якісь моральні стандарти, то де ваша Устінова, яка зараз перебуває в Сполучених Штатах Америки і ховає чоловіка від того, щоб він мав змогу бути мобілізованим? Це ваші подвійні стандарти, антикорупціонери! *(У залі скандують: «Ганьба! Ганьба!»)*.

Я не зрозуміла. Будь ласка, пане Стефанчук, відновіть трансляцію пленарних засідань Верховної Ради України. Всьому час, наш ризик не співставний...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви також маєте право на репліку. Ким ви були згадані, я перепрошую?

Шановні колеги, мені інколи соромно, тому що йде пряма трансляція пленарного засідання і ми повинні показати всі свої плюси і мінуси. У нас є робота. У нас є державний бюджет. Спиніть себе у своєму прагненні, я вас бажаю.

Шановні колеги... *(Шум у залі)*.

Репліка Бужанського, тому що його прізвище було згадано Мар'яною Безуглою.

БУЖАНСЬКИЙ М.А., *член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 25, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»)*. Шановні колеги, коли виступають народні депутати від опозиції, незалежно від прізвищ, ми маємо їх уважно слухати і намагатися врахувати їхню думку, щоб знайти компроміс. Ми маємо демонструвати повагу. Ми маємо демонструвати гідність. Ми маємо демонструвати відповідальність, особливо під час війни.

Я повністю підтримую пропозицію колеги Ярослава Железняка стосовно позбавлення певної особи права брати участь у пленарних засіданнях. Це ганебно! Це знущання! Це неповага до інституцій, до країни! Я голосуватиму за. Вибачаюся перед кожним, кому я дорікав, захищаючи її.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Все, шановні колеги, переходимо до наступного питання.

Шановні народні депутати, відповідно до статей 50, 96, 101, 114 Регламенту Верховної Ради України до мене з листом звернулися уповноважені представники всіх депутатських фракцій та груп щодо необхідності невідкладного розгляду проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет на 2025 рік» щодо фінансового забезпечення сектору безпеки і оборони» ([№ 13573](#)). Також уповноважені представники депутатських фракцій та груп у листі зазначили, що не заперечують щодо застосування процедури *ad hoc* під час розгляду зазначеного питання.

Погоджувальною радою депутатських фракцій та груп було ухвалено рішення про необхідність невідкладного розгляду цього законопроекту. Переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного сесії проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2025 рік» щодо фінансового забезпечення сектору безпеки і оборони» ([№ 13573](#)). Прошу народних депутатів голосувати. Будь ласка.

«За» – 327.

Рішення прийнято.

Прийнятий перед цим закон підписав.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про визначення невідкладним проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2025 рік» щодо фінансового забезпечення сектору безпеки і оборони» ([№ 13573](#)). Також пропонується скоротити строк внесення альтернативних законопроектів до початку розгляду питання та розглянути його сьогодні на засіданні. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 322.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про обговорення питання за скороченою процедурою. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 268.

Рішення прийнято.

Шановні народні депутати, переходимо до розгляду питання.

До слова для доповіді від авторів і співдоповіді від головного комітету запрошується голова Комітету Верховної Ради України з питань бюджету Підласа Роксолана Андріївна, до 4 хвилин.

ПІДЛАСА Р.А., голова Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні народні депутати! Шановні українці, які дивляться нас онлайн або по телебаченню! Мушу вам розповісти, що вчора в ході політичних консультацій Верховна Рада прийняла рішення, що зміни до Державного бюджету за законопроектом [№ 13439-3](#) не можуть сьогодні розглядатися в залі. Водночас наразі актуальною залишається проблема виплати

грошового забезпечення військовослужбовцям Збройних Сил України та інших формувань сил оборони в серпні цього року. Відповідно, реагуючи на цю потребу, і прагнуть вирішити це питання.

Сьогодні керівництво Верховної Ради, а також керівники фракцій і груп зареєстрували новий проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2025 рік» щодо фінансового забезпечення сектору безпеки і оборони» (№ 13573), який ми зараз з вами розглядаємо.

Цей законопроект включає лише збільшення видатків на сектор оборони. Пропонується збільшення видатків на оборону на 412 мільярдів гривень, з яких 115 мільярдів гривень будуть спрямовані на грошове забезпечення військовослужбовців усіх формувань, 216 мільярдів гривень – на закупівлю та виробництво озброєння, а також військової техніки і дронів. Решта коштів буде спрямована на інші не менш нагальні потреби фронту та війська. Крім того, в тексті законопроекту є важлива текстова норма, а саме новий розподіл так званого військового ПДФО, за яким з 1 серпня 2025 року 60 відсотків будуть спрямовуватися на потреби Міністерства оборони.

Пропонується збалансувати цей законопроект і ці видатки за рахунок тих джерел, які розглядалися в першочерговій версії законопроекту, а саме: на 185 мільярдів гривень збільшити залучення коштів від облігацій внутрішньої державної позики, на понад 147 мільярдів гривень збільшити план за очікуваними власними доходами державного бюджету, на понад 65 мільярдів гривень зменшити витрати на погашення за попередньо розміщеними цінними паперами уряду і на більш ніж 11 мільярдів гривень зменшити видатки на обслуговування державного боргу.

Закликаю всіх народних депутатів підтримати цей законопроект у цілому і забезпечити уряд можливістю виплачувати вчасно та повною мірою аванси і грошове забезпечення військовослужбовцям Збройних Сил України, Національної гвардії та інших формувань.

За підсумками розгляду цього питання на засіданні комітету було прийнято рішення рекомендувати Верховній Раді України законопроект № 13573 включити до порядку денного тринадцятої сесії Верховної Ради дев'ятого скликання, визначити його невідкладним і скоротити строк внесення альтернативних законопроектів до початку розгляду зазначеного питання, та за результатами розгляду в першому читанні прийняти за основу і в цілому з необхідним техніко-юридичним обґрунтуванням. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Роксолано Андріївно.

Шановні народні депутати, прошу представників депутатських фракцій і груп записатися на виступи: два – за, два – проти. Нагадую, по 2 хвилини на виступ.

Від фракції «Європейська солідарність» – Фріз Ірина.

ФРІЗ І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Ніні Петрівні Южаніній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ніна Петрівна Южаніна. Будь ласка.

ЮЖАНИНА Н.П. Шановні українці! Депутатська фракція «Європейська солідарність» сьогодні вперше за шість років голосуватиме за внесення змін до Державного бюджету. Вперше за шість років, бо це зміни стосуються виключно оборони, нашої спроможності, наших воїнів, наших захисників. Я дякую співголовам фракції і всім тим, хто наполягав на такому рішенні і досяг цього компромісу.

Проте я звертаюся до Міністерства фінансів. Шановний міністре фінансів, чому ви так і не спромоглися зекономити кошти, зрізати ті гроші, які залишаються невикористаними до кінця року, видатки, які є неефективними, які є непотрібними під час війни? Ми подавали поправки, що таких щонайменше 12 мільярдів гривень. Чому ви нехтуєте своєю роботою? Ви так і не наважилися припинити фінансування приватних телеканалів. Залишається до кінця року пів мільярда гривень на фінансування телемарафону «Єдині новини» і телеканалів, які там є.

Я зараз звертаюся вже до нового міністра оборони. Коли ви звернете увагу на кошти ПДФО, які виділяються бригадам? Ми весь час з вами говоримо про це, і ви весь час впираєтеся, але самі сьогодні підтвердили на засіданні комітету, що кошти витрачаються оперативно, ефективно і вони їм вкрай необхідні.

Тому ми чекаємо ініціативи як від нового міністра оборони, так і від вас. Терміново залиште Міністерству оборони 50 відсотків, але бригадам дайте додаткових 10 відсотків з тим, щоб у них вистачало коштів на найнеобхідніше. Ми просимо це прискорити і швидко реалізувати наше прохання. Ми голосуємо за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від групи «Партія «За майбутнє» – Рудик Сергій Ярославович. Будь ласка.

РУДИК С.Я. Шановні колеги, під час війни я рідко з цієї трибуни говорю такі слова. Дякую всім керівникам депутатських фракцій і груп, а також членам бюджетного комітету, які в надтерміновому порядку почистили законопроект про зміни до Державного бюджету України на 2025 рік щодо підтримки сил оборони. Там немає 1,3 мільярда гривень на прокурорів, як було в першому читанні того варіанту, який Верховна Рада проголосувала минулого разу. Там немає вилучення 8 мільярдів гривень з бюджету міста Києва і там немає ще багато чого, що не стосується підтримки моїх побратимів на війні.

Але давайте будемо відвертими. Чи достатньо голосування за цей законопроект, щоб спонукати парламент відпрацювати ті штанги, які влучені були за останній період? Чи достатньо цього законопроекту?

Я впевнений, що ні. В парламенті накопичилася велика кількість законопроектів, які стосуються соціального захисту військових. Там є законопроекти, які лежать уже місяцями, а деякі й роками, про безмитне завезення авто для учасників бойових дій. Там є законопроекти, які мають повернути право учасникам бойових дій на земельні наділи, на протезування, яке держава має на сто відсотків гарантувати кожному з них.

І ще одне. Панове, у кожного з вас є власні автомобілі. Ми з партнерами пів року здійснювали збір на Збройні Сили. Зібрали з одного мільйона, який вартувала автівка, 14 мільйонів гривень, які пішли для сил оборони. Кожен з вас може повторити цей безцінний досвід. Готовий допомогти кожному безболісно розлучитися з власним автотранспортом...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Цабаль Володимир Володимирович, фракція «Голос». Будь ласка.

ЦАБАЛЬ В.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги, я вітаю, що цей законопроект став лише військовим. У мене є пропозиція. Давайте в подальшому всі зміни до бюджету, які стосуються фінансування сил безпеки і оборони, подавати завжди окремо, щоб не було політики. Це стосується не лише бюджету, а всіх інших законопроектів, як це ми робимо щодо євроінтеграційних проектів законів: ми їх окремо розглядаємо і навіть ставимо дуже красивий прапор Європейського Союзу. Давайте так само робити з тими законопроектами, які стосуються сектору безпеки оборони.

Також хочу звернути увагу всіх колег, хто в попередніх виступах говорив щодо законопроекту, який стосується НАБУ і САП, про якесь зовнішнє управління і таке інше. Подивіться закон про бюджет і згадайте історію. Середній дохід українця 35 років тому був такий самий, як у поляка, зараз – у 4,5 разу менше. Чому? Тому що докерувалися всі попередні влади, особливо до 2014 року.

Саме тому ми не маємо достатньо грошей. Подивіться цей закон: дефіцит 1,9 трильйона. Гроші нам дають партнери, які хочуть бути впевнені, що вони не будуть вкрадені. Тому партнерам потрібно, щоб у нас працювала антикорупційна система, бо вони поки що не довіряють нашій владі. Я сподіваюся, що через 50 років ми самі всіх призначатимемо без міжнародних комісій, проти яких виступають. Але поки це єдиний шлях. Тому що без наших партнерів, на жаль, наш бюджет не зможе фінансувати сектор безпеки і оборони.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Замість Колтуновича виступатиме Скорик. Будь ласка.

СКОРИК М.Л., *член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»).* Депутатська група «Платформа за життя та мир». Шановний пане головуєчий! Шановні колеги! Шановні громадяни України! Я хотів наголосити, що наша група, безумовно, підтримуватиме зазначений проект змін до бюджету, як і всі рішення, починаючи з лютого 2022 року, які спрямовані на підсилення нашої обороноздатності, для досягнення якнайскорішого і найсправедливішого миру для нашої держави.

Беручи до уваги, що є представники уряду в залі парламенту, мені хотілося б використати ці 2 хвилини для того, щоб звернутися саме до них. Наша група підтримала і безпосередньо кандидатуру прем'єрки, і весь склад уряду. Таким чином ми взяли на себе серйозну політичну відповідальність за діяльність цього нового уряду. У цьому контексті ми дуже сподіваємося на те, що Верховна Рада і народ України якнайскоріше побачать реальну програму дій уряду, що буде реальний діалог. Я розумію, що після сьогоднішніх голосувань говорити про якийсь діалог трохи карикатурно, але якщо ми дійсно говоримо про те, що парламент має конструктивно працювати за всіма напрямками, то має бути конструктивний діалог між урядом та парламентом, в тому числі і з питань проблемних точок бюджету. А цих точок дуже багато. Це і катастрофічне зростання зовнішньої заборгованості, це і питання взаємовідносин з місцевим самоврядуванням, беручи до уваги те, що в цьому році не будуть проводитися вибори. Є дуже багато питань, які потребують конструктивного діалогу уряду та парламенту. І ми як та група, яка дійсно підтримала питання щодо призначення уряду, дуже на це розраховуємо.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Разумков Дмитро Олександрович. Потім ще виступатимуть ті, хто по 1 хвилині.

РАЗУМКОВ Д.О. Колеги, я думаю, що після сьогоднішнього голосування за проект закону про бюджет для військових треба вигнати до чортової матері Шмигала. До цього вигнали з посади Прем'єр-міністра, зараз з посади міністра оборони.

Чому? Тому що людина, стоячи на цій трибуні, розповідала, що грошей на армію вистачить. Коли приймали бюджет на 2025 рік – вистачить, два місяці тому – вистачить. Сьогодні він видає пост про те, що якщо Верховна Рада сьогодні не проголосує, до речі, знову з порушенням Регламенту, то з 15 серпня не буде грошей на армію.

А якщо б сьогодні Верховна Рада не працювала? Якщо б сьогодні не зібралися депутати, чи щось інше відбулося, як він платив би зарплати нашим захисникам? Можливо, вже досить кожному дірку затикати Верховною Радою? Можливо, нехай прийде і скаже, що той бюджет, який він вніс у стіни Верховної Ради, це фільчина грамота, яку можна лише під ніжку стола підкладати або по-іншому використовувати.

Коли два місяці тому казали, що дефіцит бюджету 450 мільярдів, він сидів і розповідав, що це неправда, на все грошей вистачить. А сьогодні вас всіх заставляють голосувати за цей законопроект, причому позабирали все, що було, залишили лише військовий. Добре, насправді саме так мають голосуватися закони про зміни до Державного бюджету, пов'язані з армією. Але питання в іншому. Де він братиме кошти? Чого його сьогодні немає в залі? Можливо, він поїхав інспектувати третю лінію оборони, яка у нього збудована на сто відсотків, так, як він розповідав минулого року? Думаю, що у нього це не вийде, тому що частина цієї лінії оборони знаходиться на тимчасово окупованих територіях.

Давайте призначати на посади фахових людей, які розуміють, що вони роблять і відповідають за свої слова. Я вам хочу сказати, що таких міністрів Україні не треба.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Веніславський Федір Володимирович, фракція «Слуга народу». Потім ще Бакунець, група «Довіра», і Крулько, фракція «Батьківщина», по 1 хвилині, і голосуємо.

Будь ласка, Федоре Володимировичу.

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Ми сьогодні розглядаємо проект закону про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2025 рік» з метою забезпечення сектору безпеки і оборони тим, чого він потребує.

Я хочу сказати як член Комітету з питань національної безпеки, оборони та розвідки, що трохи більше ніж за шість місяців російська окупаційна армія в Україні збільшилася майже на 135 тисяч. Безперечно, ми маємо реагувати і забезпечувати сектор безпеки і оборони всім необхідним. Насамперед, це грошове забезпечення військовослужбовців, які боронять нашу державу. Окрім того, це гроші, які необхідні для вироблення зброї, а також підтримка всіх складових сектору безпеки і оборони.

Тому фракція політичної партії «Слуга народу», безперечно, підтримуватиме цей законопроект. Прошу зал продемонструвати єдність, як завжди, коли ми голосуємо за подібні законопроекти.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бакунець Павло Андрійович. Потім – Крулько Іван Іванович. По 1 хвилині, колеги.

БАКУНЕЦЬ П.А., *член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 122, Львівська область, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»).* Шановні народні обранці! Дорогий пане Голово! Шановні пане міністре, заступнику, перший заступнику міністра! Ми однозначно підтримуємо цей законопроект. Вітаю вас, народні обранці, що саме ви досягли консенсусу, і ми знову під соусом допомоги українській армії і виплат військовослужбовцям запхали багато інших речей. І те, що це відбувалося протягом короткого часу, коли всі ви підписали цей важливий закон, аби здійснювати грошове забезпечення українських військовослужбовців, це добрий крок до суб'єктності парламенту. Вірю, що наші військовослужбовці, які є в мільйон разів відважніші від кожного з нас тут присутнього, оцінять це, і це додасть їм якогось натхнення, що вони не марно воюють за Україну як державу і за державні органи.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Завершальний виступ – Іван Іванович Крулько, фракція «Батьківщина». І після цього голосуємо.

КРУЛЬКО І.І., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»).* Фракція «Батьківщина». Ми розглядаємо зараз новий законопроект про внесення змін до бюджету. Фракція «Батьківщина» підтримуватиме його, тому що він стосується виключно коштів, яких сьогодні потребують українські Збройні Сили для того, щоб протистояти російській агресії. Перекоаний, що такі законопроекти об'єднують зал, тому що ми маємо підтримувати наше військо. Бо якщо ми його не будемо підтримувати, то, повірте мені, російський агресор буде ближче і ближче наступати.

Сьогодні ми вважаємо, що цей законопроект треба голосувати за основу і в цілому. Так, як сьогодні Юлія Тимошенко чітко заявила про те, що ми маємо відновлювати суверенітет, самостійність і суб'єктність України, так само Погоджувальна рада показала перші паростки відновлення суб'єктності парламенту, тому що викинули звідти наступ на місцеве самоврядування, бажання забрати кошти в шахтарів, усі «хотелки» і залишили тільки видатки...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми завершили обговорення цього законопроекту і переходимо до прийняття рішення. Прошу народних депутатів підготуватися до голосування.

Колеги, дуже прошу підтримати цей компромісний, консенсусний законопроект, який підготовлений разом, підписаний керівництвом парламенту

та представниками фракцій і груп. Це гроші на наші Збройні Сили, на наше військо, на нашу незалежність. Тому, шановні колеги, переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2025 рік» щодо фінансового забезпечення сектору безпеки і оборони» (№ 13573) за основу. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 332.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2025 рік» щодо фінансового забезпечення сектору безпеки і оборони» (№ 13573) в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 332.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Олександр Сергійовичу, далі я дам слово з процедури.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пропоную доручити Голові Верховної Ради України невідкладно підписати прийнятий у цілому Верховною Радою Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2025 рік» щодо фінансового забезпечення сектору безпеки і оборони» ([№ 13573](#)) та негайно направити його Президентові України.

Ставлю на голосування цю пропозицію. Прошу голосувати.

«За» – 330.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Веде засідання Голова Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, спочатку Разумков виступить з процедури. Секунду, Дмитре Олександровичу. Після цього Геращенко – з процедури, а далі дві фракції просять оголосити перерву, яку готові замінити на виступ, до 3 хвилин. Потім перейдемо до наступного проекту закону.

Разумков Дмитро Олександрович. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Колеги, будь ласка, не розходьтеся. Шановний Руслане Олексійовичу! Ще раз звертаюся до вас. Сьогодні ставилося на голосування процедурне рішення про те, щоб сьогодні транслювати в прямому ефірі триваюче пленарне засідання Верховної Ради України. Прошу вас поставити на голосування пропозицію про те, щоб у прямому ефірі транслювати кожну наступну частину пленарного засідання, яке триває з 24 лютого 2022 року. Така сама пропозиція, як сьогодні, була проголосована Верховною Радою. Жодна постанова на це не впливає. Будь ласка, поставте на голосування цю пропозицію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дмитре Олександровичу, я просто пояснюю свою позицію, а далі нехай зал приймає рішення. Ніхто не проти далі відкривати трансляції у парламенті. Але моя пропозиція – зробити це правильно. Ми разом з колегою Юрчишиним і комітетом сьогодні маємо реальне бачення, як зробити це відповідно до Регламенту. Як це зробити? Внести зміни в дві постанови і далі проводити цю діяльність так, як це передбачається. Сьогодні ми зробили не просто, бо це було моє бажання. Це рішення Погоджувальної ради. Щодо вашої пропозиції рішення Погоджувальної ради, зрозуміло, немає.

Я поставлю на голосування цю пропозицію. Шановні колеги, визначається. Але я пропоную це питання вирішити по-іншому. Прошу голосувати.

«За» – 200.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, я ще раз кажу (*Шум у залі*). Дмитре Олександровичу, перепрошую, я можу проговорити? Те, що... (*Шум у залі*).

Це не процедурне рішення, Дмитре Олександровичу. Тут потрібно 226 голосів. Усі процедурні рішення чітко прописані в Регламенті. Цього рішення, про яке ви говорите, в переліку процедурних рішень немає. Це стаття 49 Регламенту. Давайте заспокоїмося, для цього потрібно не 150 голосів, а 226 голосів.

Шановні колеги, дякую, що ви підтримали пропозицію, щоб ми разом напрацювали механізм і найближчим часом внесли його відповідно до того, як це передбачено Регламентом. Я, президія і народні депутати до цього відкриті. Давайте зробимо так, як воно має бути. Дякую вам за розуміння і рухаємося далі.

Запрошую до слова від двох фракцій... Перепрошую, Ірино Володимирівно. Бо ви одне говорите, Артур – інше.

Геращенко – з процедури. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Дякую. Шановні колеги, страшна чергова терористична атака терористичної російської федерації. Уже вісім загиблих у Києві від сьогоднішньої ночі, 124 – поранених. У цей час воєнна злочинниця Матвієнко разом зі своєю бандою бродить Швейцарією і виступає з міжнародної

трибуни. Я хочу подякувати віцеспікерці, яка гідно представляла український парламент і забезпечила блокування та демарш. Але, шановні колеги, а де реакція посла України в Швейцарії пані Венедіктової, яка допустила отримання візи цими покидьками і воєнними злочинцями?

Процедурна пропозиція нашої фракції. Завтра зібрати «годину запитань до Уряду» з запитаннями до міністра закордонних справ і міністра оборони. Що відбувається з підтримкою Збройних Сил? Що відбувається з нашою дипломатією? Як так можна було, щоб Франція і Італія дали проліт...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, також дякую Олені Костянтинівні, яка за моїм дорученням представляла керівництво українського парламенту, тому що я вимушений був залишитися тут. Окремо хочу подякувати нашим колегам, спікерам і заступникам спікерів іноземних парламентів, які підтримали демарш цій людині. Давайте подякуємо цій міжпарламентській дипломатії. Дякую, колеги.

Шановні колеги, рухаємося далі.

Тривога? Шановні колеги, можемо наступний законопроект проголосувати без обговорення? Я вас благаю. Займіть свої місця.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо питань освіти військовослужбовців віком від 18 до 25 років, які проходять військову службу за контрактом або за призовом під час мобілізації, на особливий період» ([№ 13235](#)) в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 292.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Шановні колеги, ще два законопроекти можемо проголосувати?

Ставлю на голосування пропозицію... (*Шум у залі*). Потім дам 1 хвилину.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про ветеранське підприємництво» ([№ 10258](#)) в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати і підтримати ветеранське підприємництво.

«За» – 279.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, один із законопроектів, який дуже важливий, це законопроект нашого колеги, якого ми втратили. Це законопроект Ярослава Рущишина (*Оплески*).

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до статті 12 Закону України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» щодо забезпечення можливості створення додаткового капіталу товариством та внесення учасниками товариства внесків до додаткового капіталу товариства» ([№ 13002](#)) в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 277.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Шановні колеги, з процедури – хто? Герасимов.

ГЕРАСИМОВ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги, я закликаю зараз доєднатися до нас не лише фракцію «Європейська солідарність», а всіх жінок цього парламенту, хто за євроінтеграцію. Сьогодні сталася дуже погана річ, скажу так м'яко. Один із депутатів, Сергій Власенко, грубо образив нашу колегиню за те, що вона висловлювала свою позицію щодо євроінтеграції. Це не просто проти неї, колеги по парламенту, це проти євроінтеграції, це проти гідності, це проти жінки врешті-решт. Чесно кажучи, ми вимагаємо від пана Власенка вибачень. Або ми будемо подавати заяву до регламентного комітету щодо позбавлення народного депутата Власенка права брати участь у пленарних засіданнях.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Право на репліку – Власенко. Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую, шановний пане Голово. Я висловив позицію стосовно міністра економіки уряду Януковича, який тут сьогодні фарисейські розповідає, як він боровся з Януковичем. Я висловив свою позицію проти людини, яка вносила кандидатуру Генерального прокурора без юридичної освіти за один день, а сьогодні фарисейські щось розповідала. Я ще раз підкреслюю, не маніпулюйте так, як ви завжди маніпулюєте. Моя позиція чітка і послідовна. На жаль, ця політична сила, яка сама собі присвоює повноваження, що вони нібито якісь лідери опозиції. Я ще раз підкреслюю, немає нічого спільного. Підходьте сюди – будемо розмовляти.

Тому, шановні колеги, хочете подавати постанову – подавайте, ваше право. Моя позиція дуже чітка і зрозуміла. Фарисейство неприпустимо.
Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, законопроект про зміни до Державного бюджету підписано. Ваше доручення виконано.
Олександр, будь ласка.

КОРНІЄНКО О.С., *Перший заступник Голови Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Відповідно до статті 60¹ Регламенту Верховної Ради України повідомляю про створення у Верховній Раді України дев'ятого скликання міжфракційного депутатського об'єднання «Пам'яті Богдана Гаврилишина». Співголови цього об'єднання: Бакунець Павло Андрійович, Княжицький Микола Леонідович, Констанкевич Ірина Мирославівна, Крулько Іван Іванович, Лозинський Роман Михайлович, Потураєв Микита Русланович. Вітаємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, розгляд питань порядку денного на сьогодні завершено. Дякую всім за результативну роботу.

Зараз оголошую перерву в нашому пленарному засіданні. Про час і місце його продовження вам буде повідомлено завчасно. Нагадую про необхідність непоширення інформації щодо його початку.

Разом ми незламні. Разом переможемо.
Слава Україні!